

Jättelokan & Ivar

En bok om okända faror
i ett bekant landskap

Skriven och illustrerad av Ida Bennrup
Framtagen i ett samarbete med Region Skåne och Pixi

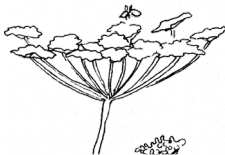
Björnloka

Heracleum sphondylium

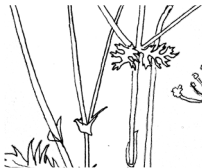

- Finns naturligt i Sverige
- Sedd växa i hela Skåne
- Maxhöjd är 2 meter
- Innehåller furokumariner som orsakar irritation på huden vid exponering av solljus

Gul-gröna blommor

Enfärgade stjälkar

Flikiga blad med mellanrum

Jätteloka

Heracleum mategazzianum

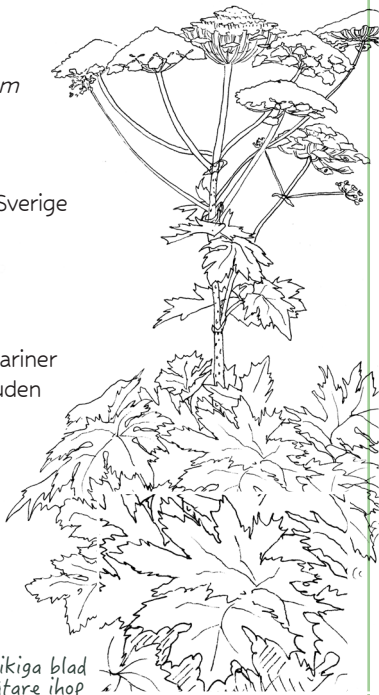
- Introducerad till Sverige
- Hotar biologisk mångfald i Sverige
- Sedd växa i hela Skåne
- Maxhöjd är 4 meter
- Innehåller starkare furokumariner som orsakar irritation på huden vid exponering av solljus

Vita blommor

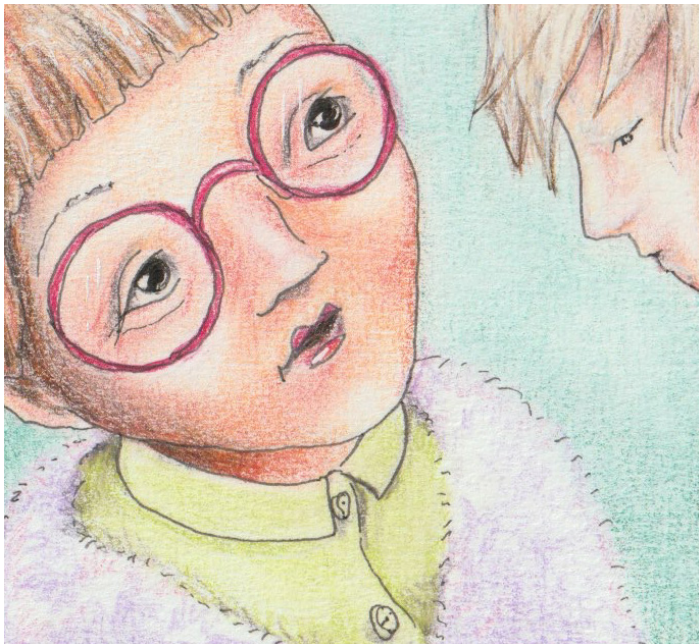
Fläckig stam

Flikiga blad
tätare ihop

På väg in i skolan en morgon, tar Ivars fröken tag i hans arm, vilket skrämmer honom rejält!

Fröken har sett att hans händer är röda i huden och det ser ut att göra ont. Hon frågar honom vad som har hänt?

Ivar rycker på axlarna. Men fröken envisas med att han ska berätta vad han gjort. Så han börjar från början...

“Jag gick som vanligt till skolbussens hållplats. Något slog plötsligt till mitt öra. Det fick mig att hoppa till!”

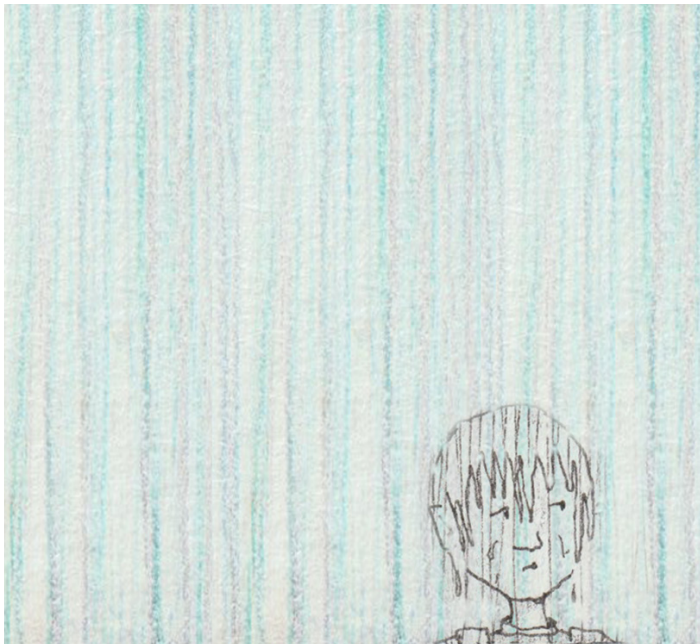

Det var soligt men jag var säker på att det var en regndroppe som hade träffat mig.

... och jo visst, där kom regnet. Det var en regnskur som rullade emot mig så tät så att det såg ut som en vägg!

Det var jättemycket regn. Det kom så väldigt snabbt. Jag kände starkt att jag ville söka skydd...

Då såg jag en stor spännande växt. Den skulle nog ge bra skydd mot regnet. Den såg också väldigt exotisk ut!

Jag klev in bland högt gräs tills jag stod alldeles intill stälken till den stora blomman. Här fick jag skydd.

Det var skönt att slippa bli regnad på.

Men så började jag bli orolig att jag skulle missa skolbussen.

Blommans blad var gigantiska. Om jag bröt av ett blad så kanske det kunde användas som paraply?

Jag höjde foten över ett av de större bladens stjälk...

K R R A A A A K !

Med ett stort ljud bröts stjälken av. I mina händer höll jag ett megastort blad. Trots lite håligheter höll det tätt.

Jag såg nog ut som en vandrande buske på stigen. Jag satte all fokus på att hinna i tid till bussen.

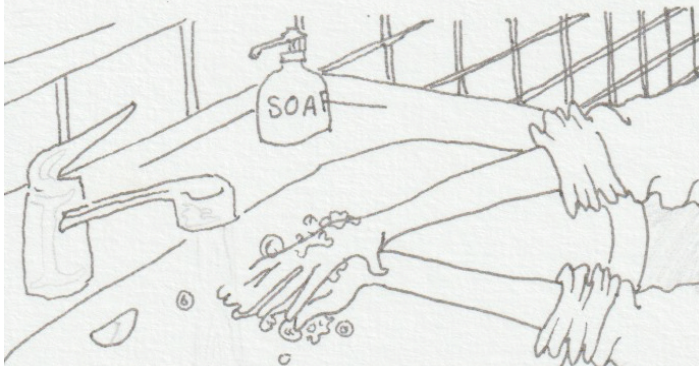
Jag tog bladet med mig på bussen för jag ville visa Bengt mitt nya häftiga växt-paraply. Då började det kliade lite...

Fröken lyssnar på Ivars lite osammanhängande berättelse.
Hon pekar mot ett blad och undrar om det är hans? Ja!

Fröken säger åt Ivar att tvätta händerna omedelbart. Hon misstänker att han har reagerat på något i eller på bladet.

- Vid misstanke om björnloka eller jätteloka, tvätta området som kommit i kontakt med växtsaften eller växten noga
- Båda lokorna är giftiga, men jättelokan är giftigare!
- Giftet gör huden känslig mot solljus

När rasten kommer är det sol igen och Ivar går ut och leker med sina kompisar. Det är jättekul!

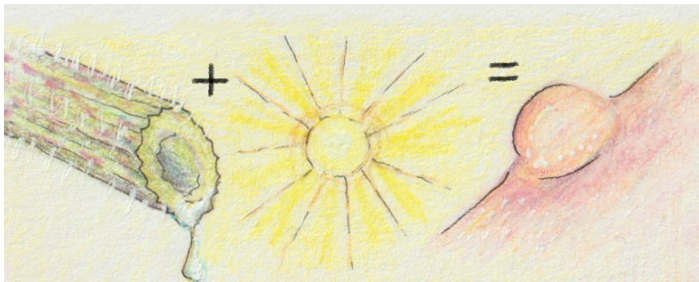
Till Ivars stora chock blev hans händer snart värre! Det röda på huden fick blåsor och det gjorde ont!

Ivar fick på så vis lära sig allt om de giftiga lokorna.

Han använde sin erfarenhet till att berätta för sina klasskamrater om den svenska björnlukan och den invasiva jättelukan. Han gav information om hur man ser skillnad på dem och varna om det viktigaste av allt!

- att se men inte röra!

- Undvik sol i 2 dagar, men helst i 7 dagar
- Sår och blåsor går oftast över av sig själv, men vid oro kontakta vården via 1177
- Kan ge permanent ärrvävnad
- Kan ge permanent pigmentering (mörkare hud) på det drabbade området
- Varje sommar drabbas ungefär 70 personer allvarligt från jättelokan och björnlukan

Kan du hjälpa Ivar med att kryssa i alla egenskaper som jättelokan har?

